

การเปิดเสรีด้านการลงทุน ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

โดย ศิริพร นุรักษ์
ผู้อำนวยการสำนักความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
วันที่ 27 มีนาคม 2556

ความตกลงด้านการลงทุนอาเซียน (ASEAN Comprehensive Investment Agreement) หรือ ACIA

- กรอบความตกลงด้านการค้าการลงทุนฉบับใหม่ แทนที่กรอบความตกลงว่าด้วยเขตการลงทุนอาเซียนฉบับปี 2541 (AIA) และความตกลงเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนของอาเซียนฉบับปี 2530 (ASEAN IGA)
- มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2555
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้รับมอบหมายเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการตามพันธกรณีความตกลง ACIA

ความตกลงด้านการลงทุนอาเซียน (ACIA) ครอบคลุม

การเปิดเสรีการลงทุน (Liberalisation)	<ul style="list-style-type: none">- ไม่เลือกปฏิบัติระหว่างคนชาติและคนต่างชาติ- ปฏิบัติต่อนักลงทุนอาเซียนดีกว่าชาตินอกอาเซียน- ปรับปรุง ลด เลิกมาตรการที่เป็นอุปสรรค
การคุ้มครองการลงทุน (Protection)	<ul style="list-style-type: none">- นักลงทุนฟ้องรัฐได้ หากเสียหายจากการกระทำของรัฐ- โอนเงินได้อย่างเสรี- รัฐต้องชดเชยในกรณีที่เวนคืน เป็นต้น
การส่งเสริมการลงทุน (Promotion)	<ul style="list-style-type: none">- ส่งเสริมการลงทุนภายในอาเซียน- สนับสนุน SMEs- สร้างเครือข่ายอุตสาหกรรมในภูมิภาค เป็นต้น
การอำนวยความสะดวก การลงทุน (Facilitation)	<ul style="list-style-type: none">- ปรับปรุงกระบวนการการอนุมัติการลงทุน- สร้างความโปร่งใสในกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง- ปรับปรุงและเชื่อมโยงนโยบายการลงทุนของประเทศสมาชิก เป็นต้น

การเปิดเสรีการลงทุน

วัตถุประสงค์: เพื่อให้การลงทุนเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรี

ผ่อนปรนมาตรการหรือปรับปรุงมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเข้าไปลงทุนของนักลงทุนอาเซียนอื่นให้มีความเป็นเสรีมากขึ้น โดยแต่ละประเทศสมาชิกสามารถเปิดเสรีได้ตามความสมัครใจ ขึ้นอยู่กับความพร้อม และความอ่อนไหวของแต่ละประเทศ

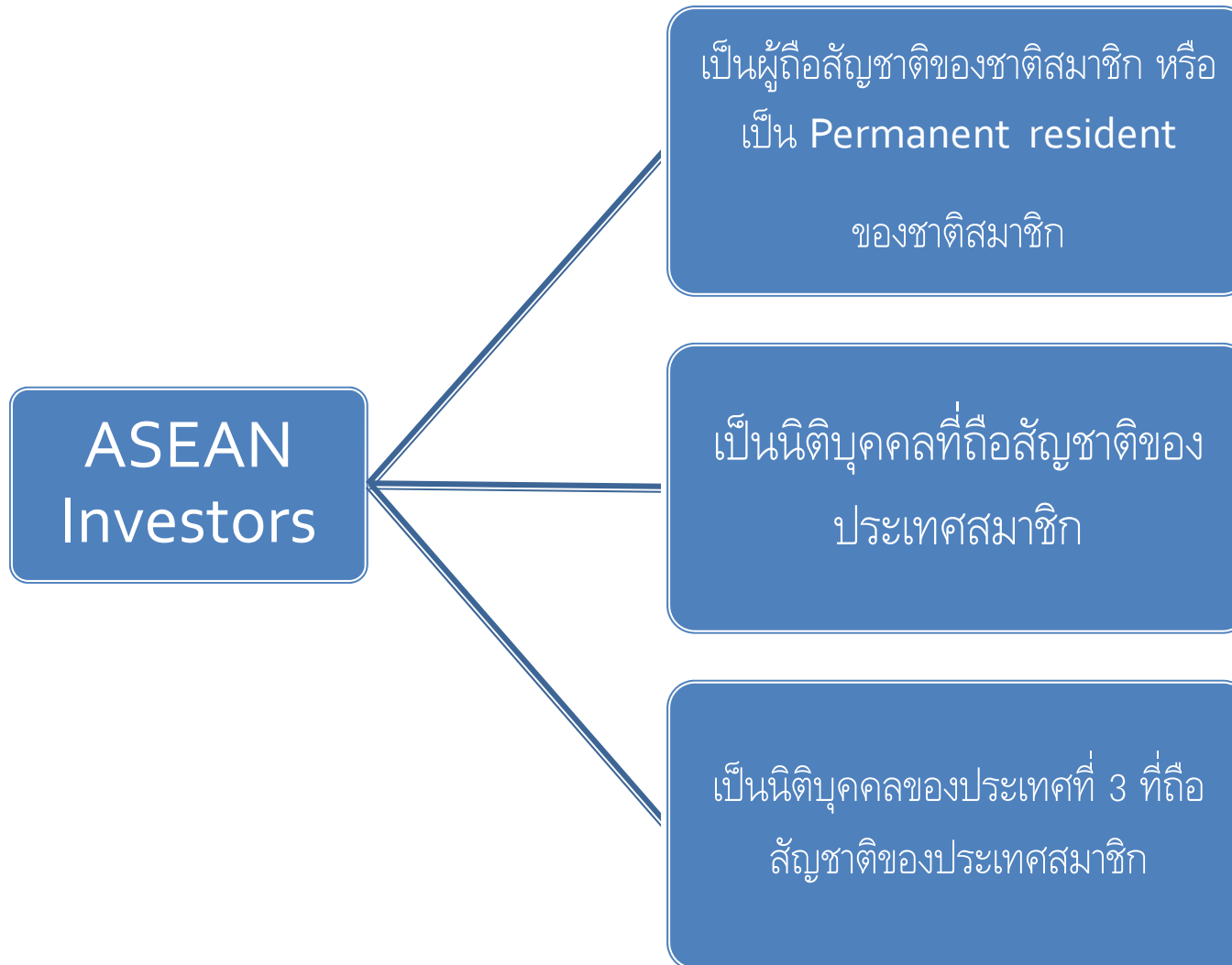
- ไม่มีการกำหนดสัดส่วนหรือจำนวนสาขาที่จะนำมาเปิดเสรีหรือสงวนไว้
- ไม่มีการกำหนดเป็นเป้าหมายสุดท้ายว่าจะคงเหลือสาขาที่ไม่เปิดก็สาขา

ACIA ครอบคลุม 5 สาขาใหญ่ ได้แก่ การผลิต การเกษตร การประมง การป่าไม้ การเหมืองแร่ นอกจากนี้ ยังรวมถึงกิจการบริการที่เกี่ยวข้องกับ 5 สาขาใหญ่ดังกล่าว (Sub-contract)

ระยะเวลาการเปิดเสรีตาม AEC Blueprint

- เปิดเสรีระยะแรก ปี 2553 สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน 8 ประเทศ
ปี 2554 สำหรับลาวและพม่า
- เปิดเสรีระยะที่ 2 ปี 2555 สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน 8 ประเทศ
ปี 2556 สำหรับลาวและพม่า
- เปิดเสรีระยะที่ 3 ปี 2557 สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน 8 ประเทศ
ปี 2558 สำหรับลาวและพม่า

ความหมายของ Investors

ความหมายของ Investment

Investment คือ สินทรัพย์ (asset) ทุกชนิดที่ผู้ลงทุนเป็นเจ้าของหรือควบคุม

Investment	Examples
Movable and immovable property and property rights	Machinery, factory building, leases, liens, mortgages, charges.
Shares, stocks, bonds and debentures	Shares, bonds held in a company or corporation.
Intellectual property rights and goodwill	Patents, registered trademarks, geographical indications, trade secrets, industrial designs, copyrights.
Claims to money or to any contractual performance related to a business.	Profit sharing agreement, partnership agreement.
Rights under contracts, including turnkey, construction, management, production or revenue-sharing contracts.	Turnkey construction agreement, project management, production sharing agreement.
Business concession required to conduct economic activities and having financial value conferred by law or under a contract, including any concessions to search, cultivate, extract or exploit natural resources	Build operate and transfer concessions, including the right to collect tolls, mining contracts.

National Treatment (NT)

Most-Favored-Nation Treatment (MFN) at pre and post-establishment

Senior Management and Boards of Directors

Freedom to operate without any performance requirement

ข้อสงวนในการเปิดเสรีการลงทุน

ประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถสงวนมาตรการด้านการลงทุนของตนไว้ในรายการข้อสงวนรายประเทศได้ ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวต้องเป็นไปตามกฎหมายในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการจำกัดหุ้นต่างชาติหรือข้อจำกัดอื่นๆ

ดังนั้น รายการข้อสงวนของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียนจะมีความแตกต่างกันไป ตามกฎหมายของแต่ละประเทศ

ตัวอย่างมาตรการ

บรูไน	➡	ไม่อนุญาตให้ผลิต	เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ลาว	➡	ไม่อนุญาตให้ผลิต	เส้นก๋วยเตี๋ยวและไอศกรีม
มาเลเซีย	➡	ไม่อนุญาตให้ผลิต	สับปะรดกระป๋อง
สิงคโปร์	➡	ไม่อนุญาตให้ผลิต	หมากฝรั่ง

ข้อสงวนในการเปิดเสรีการลงทุน

ในกรณีของประเทศไทย มาตรการที่ระบุไว้ในรายการข้อสงวนจะเป็นไปตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ประมวลกฎหมายที่ดิน พระราชบัญญัติประมง และกฎหมายอื่น ๆ ที่มีมาตรการเลือกปฏิบัติระหว่างคนไทยกับต่างชาติ เช่น

ไทยเป็นประเทศเดียวที่ไม่ขยายสิทธิพิเศษภายใต้ ACIA ให้นักลงทุนต่างชาติที่มีกิจการในอาเซียนอื่นและต้องการขยายการลงทุนในไทย

ไทยสงวนมาตรการเพื่อสนับสนุน SMEs ไทย

ไทยสงวนการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐให้กิจการไทยเท่านั้น

นักลงทุนต่างชาติไม่สามารถเป็นเจ้าของที่ดินได้

นักลงทุนต่างชาติห้ามทำนา ทำไร่ หรือทำสวน

ความคืบหน้าของการเปิดเสรีภายใต้ ACIA ของไทย

การเปิดเสรีสาขาที่ไทยเคยผูกพันไว้ในรายการสงวนชั่วคราว (Temporary Exclusion List - TEL) ภายใต้ความตกลง AIA ที่จะเปิดเสรีในปี พ.ศ. 2553 ได้แก่

- การทำประมง เฉพาะการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- การทำป่าไม้จากป่าปลูก และ
- การทำกิจการเพาะขยายหรือปรับปรุงพันธุ์พืช

เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2554 รัสเซียได้เห็นชอบต่อแนวทางการเปิดเสรีกิจการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจการเพาะขยายและปรับปรุงพันธุ์พืช

การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	เปิดเสรีโดย อนุญาตให้นักลงทุนอาเซียนเข้ามาถือหุ้นได้ร้อยละ ๕๑ <u>เฉพาะในการเพาะเลี้ยงปลาในกระชังน้ำลึก และกุ้งมังกร ๖ สายพันธุ์ท้องถิ่นของไทย</u> ตามที่กรมประมงกำหนด และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดด้วย
การเพาะขยายและปรับปรุงพันธุ์พืช	เปิดเสรีโดย อนุญาตให้นักลงทุนอาเซียนเข้ามาถือหุ้นได้ร้อยละ ๕๑ <u>เฉพาะเมล็ดพันธุ์หอมหัวใหญ่</u> และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดด้วย

ขณะนี้ ไทยอยู่ในระหว่างการดำเนินการเพื่อขอความเห็นชอบจากรัฐสภา ต่อการเปิดเสรีกิจการทำป่าไม้จากป่าปลูก ตามพันธกรณีภายใต้ความตกลง ACIA

Fair & Equitable treatment

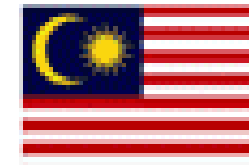
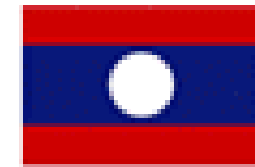
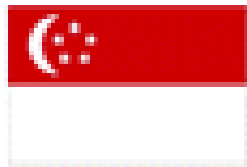
Full protection and security

Free transfer of funds

No unlawful expropriation

การลงทุนไทยใน AEC

AEC

ปัจจัยบวก

ตลาดขนาดใหญ่ มีประชากรกว่า 600 ล้านคน และ
ความหลากหลายของทรัพยากร อีกทั้งยังมีการ
ขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง

การนำเข้าวัตถุดิบ/ชิ้นส่วนประกอบจากประเทศสมาชิก
อาเซียนโดยไม่ต้องเสียภาษี ซึ่งสามารถลดต้นทุนการ
ผลิต และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้

ใช้เป็นฐานสำหรับขยายการผลิตอุตสาหกรรมที่
ประเทศไทยมีความเข้มแข็งมีเทคโนโลยีสูง

ปัจจัยลบ

การแข่งขันระหว่างประเทศสมาชิกอื่นๆ ด้วยกัน
เนื่องจากมีการใช้ความน่าดึงดูดที่เป็นเอกลักษณ์
ของแต่ละประเทศ ในการชักจูง FDI เช่นกัน

ประเทศ CLMV จะได้เปรียบไทยในการดึงดูดนัก
ลงทุนจากต่างชาติ เนื่องจากมีทรัพยากร และ
แรงงานจำนวนมาก และราคาถูก อีกทั้ง
อุตสาหกรรมหลายสาขายังขาดแคลน และยัง
สามารถเติบโตได้อีกมาก

- จัดตั้ง “กองส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ”
- การศึกษารู้อย่างการลงทุนเชิงลึกในอุตสาหกรรมเป้าหมาย ในสาขาต่างๆ เช่น เกษตร สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ชิ้นส่วนยานยนต์ ท่องเที่ยวและบริการ กิจการก่อสร้าง กิจการที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมและสถาปัตยกรรม
- นำคณะนักลงทุนไทยไปสำรวจจุดทางการลงทุน การเข้าพบหน่วยงานภาครัฐด้านเศรษฐกิจ การเจรจาจับคู่ธุรกิจกับนักลงทุนท้องถิ่น รวมทั้งเยี่ยมชมทั้งโรงงานของนักลงทุนไทยและโรงงานของนักลงทุนท้องถิ่น
- จัดสัมมนาเผยแพร่รู้อย่างการลงทุน ครอบคลุมเนื้อหาภาวะระเบียบในการทำธุรกิจของประเทศนั้นๆ อุตสาหกรรมที่น่าสนใจ โอกาสและรู้อย่างการลงทุน
- ศูนย์พัฒนาการลงทุนไทยในต่างประเทศ (Thai Overseas Investment Support Centre - TOISC) จัดหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างนักลงทุนไทยในการไปลงทุนต่างประเทศ
 - เปิดอบรมไปแล้ว 4 รุ่น จำนวน 139 คน
 - มีแผนอบรมเพิ่มเติมในปีงบประมาณ 2557 อีกประมาณ 100 คน
- จัดตั้งศูนย์ข้อมูลการลงทุนไทยในต่างประเทศ เพื่อบริการข้อมูลข่าวสารและให้บริการคำปรึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญรายประเทศแก่นักลงทุน
- จ้างที่ปรึกษาในต่างประเทศ เพื่อช่วยเหลือแนะนำนักลงทุน เช่น เมียนมาร์ อินโดนีเซีย เวียดนาม (อยู่ระหว่างจ้างที่ปรึกษา)
- จัดทำความร่วมมือด้านการลงทุนกับหน่วยงานด้านการลงทุนในประเทศเป้าหมาย
- การตั้งสำนักงานเศรษฐกิจการลงทุนใน AEC มีแผนเบื้องต้นเปิดในเมียนมาร์ อินโดนีเซีย และเวียดนาม

ประเทศเป้าหมาย

1. เมียนมาร์ อินโดนีเซีย เวียดนาม กัมพูชา
2. ประเทศอื่นๆในอาเซียน จีน อินเดีย
3. ตะวันออกกลาง เอเชียใต้ และแอฟริกา

อุตสาหกรรมเป้าหมาย

1. ธุรกิจเกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติ เช่น เหมืองแร่ พลังงาน และปิโตรเคมี
2. ธุรกิจที่ใช้แรงงานเข้มข้น
3. ธุรกิจที่ไม่ได้รับ GSP จากประเทศพัฒนา
4. เกษตรและเกษตรแปรรูป
5. ยานยนต์และชิ้นส่วน
6. อุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
7. บริการ ท่องเที่ยว และ กิจการที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงแรม สปา โรงพยาบาล
8. สินค้าอุปโภคบริโภค
9. วัสดุก่อสร้าง และงานรับเหมาก่อสร้าง
10. ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

ขอบคุณค่ะ

<http://toi.boi.go.th>